

BÁO CÁO THAM LUẬN

Về “kinh nghiệm và giải pháp nâng cao chất lượng công tác chuẩn bị kỳ họp Hội đồng nhân dân”

Được sự phân công của Chủ tọa Hội nghị, thay mặt Thường trực HĐND xã Ngọc Linh tôi xin trình bày tham luận về chuyên đề “kinh nghiệm và giải pháp nâng cao chất lượng công tác chuẩn bị kỳ họp Hội đồng nhân dân như sau:

Kính thưa hội nghị!

Theo Điều 113 Hiến pháp năm 2013 quy định: “Hội đồng nhân dân là cơ quan quyền lực nhà nước ở địa phương, đại diện cho ý chí, nguyện vọng và quyền làm chủ của Nhân dân, do Nhân dân địa phương bầu ra, chịu trách nhiệm trước Nhân dân địa phương và cơ quan nhà nước cấp trên. Hội đồng nhân dân quyết định các vấn đề của địa phương theo luật định; Giám sát việc tuân theo Hiến pháp và pháp luật ở địa phương và việc thực hiện nghị quyết của Hội đồng nhân dân.

Hội đồng nhân dân các cấp họp thường lệ mỗi năm hai kỳ họp. Ngoài kỳ họp thường lệ, Hội đồng nhân dân tổ chức các kỳ họp chuyên đề theo yêu cầu công việc. Việc nâng cao chất lượng kỳ họp Hội đồng nhân dân có ý nghĩa hết sức quan trọng góp phần nâng cao chất lượng, hiệu lực, hiệu quả hoạt động của Hội đồng nhân dân.

Kỳ họp HĐND là kết quả của rất nhiều khâu, nhiều công đoạn. Trong đó, khâu chuẩn bị tổ chức, xác định nội dung, chương trình là khâu quan trọng quyết định tính chất thành công của kỳ họp. Qua thực tế hoạt động của HĐND cho thấy, công tác chuẩn bị kỳ họp HĐND khá chu đáo cả về nội dung và hình thức, được tiến hành đúng theo luật định, có sự phối hợp chặt chẽ giữa Thường trực HĐND, UBND, UBMTTQVN xã. Chất lượng các kỳ họp HĐND ngày được nâng lên, từng bước đưa kỳ họp Hội đồng nhân dân trở thành cầu nối giữa chính quyền với nhân dân trong giải quyết những khó khăn, vướng mắc và quyết định nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, thu chi ngân sách, đảm bảo quốc phòng, trật tự an toàn xã hội được đảm bảo, không ngừng nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của người dân.

Đối với Hội đồng nhân dân xã Ngọc Linh, từ đầu nhiệm kỳ đến nay đã tổ chức thành công 8 kỳ họp thường lệ, ban hành 41 nghị quyết; 4 kỳ họp chuyên đề, ban hành 7 nghị quyết¹.

¹Nghị quyết số 19/NQ-HĐND; Nghị quyết số 20/NQ-HĐND, ngày 19/5/2022 về xác nhận miễn nhiệm chức danh Chủ tịch Hội đồng nhân dân, UBND xã Ngọc Linh Khóa XV, nhiệm kỳ 2021 – 2026. Nghị quyết số 21/NQ-HĐND; Nghị quyết số 22/NQ-HĐND, ngày 19/5/2022 về xác nhận kết quả bầu chức danh Chủ tịch Hội đồng nhân dân, UBND xã Ngọc Linh Khóa XV, nhiệm kỳ 2021 – 2026. Nghị số 37/2024/NQ – HĐND, ngày 08 tháng 01 năm 2024 về khoản mức chi bồi dưỡng cho những người hoạt động không chuyên trách tham gia trực tiếp công việc của thôn. Nghị quyết xác nhận miễn nhiệm chức vụ phó chủ tịch ủy ban nhân dân xã Ngọc Linh Khóa XV, nhiệm kỳ

Thực hiện Luật Tổ chức chính quyền địa phương, tại kỳ họp cuối năm, Thường trực HĐND xã xây dựng kế hoạch tổ chức các kỳ họp thường lệ trình Hội đồng nhân dân xã thông qua. Căn cứ vào Nghị quyết về việc tổ chức các kỳ họp thường lệ, Thường trực HĐND xã đề nghị UBND xã rà soát các nội dung trình tại kỳ họp, đồng thời xây dựng kế hoạch tổ chức kỳ họp để trình Đảng ủy cho ý kiến.

Trước mỗi kỳ họp HĐND xã sẽ tiến hành hội nghị liên tịch để cho ý kiến về nội dung và thời gian tổ chức kỳ họp. Trên cơ sở ý kiến kết luận của Đảng ủy, Thường trực HĐND ban hành kế hoạch tổ chức kỳ họp, trong đó xác định rõ trách nhiệm của các bộ phận trong công tác chuẩn bị kỳ họp, quy định cụ thể mốc thời gian thực hiện các công việc chuẩn bị kỳ họp, thông báo nội dung, chương trình, thời gian tổ chức kỳ họp gửi đến UBND, Ủy ban MTTQVN để chuẩn bị các tài liệu kỳ họp theo luật định và phân công các Ban HĐND thẩm tra các báo cáo, tờ trình, dự thảo nghị quyết; chỉ đạo Văn phòng HĐND - UBND đôn đốc các bộ phận có liên quan chuẩn bị tốt các tài liệu liên quan đến nội dung kỳ họp. Lãnh đạo UBND căn cứ vào kế hoạch tổ chức kỳ họp của Thường trực HĐND đã chủ động phân công, đôn đốc các bộ phận có liên quan chuẩn bị nội dung các văn bản, tài liệu phục vụ kỳ họp HĐND. Nhờ sự chỉ đạo kịp thời của UBND xã, chuyên môn đã tích cực chuẩn bị báo cáo, tờ trình, dự thảo nghị quyết trình tại kỳ họp theo đúng thời gian quy định. Thường trực HĐND thường xuyên theo dõi, chỉ đạo Văn phòng HĐND chủ động dự thảo các báo cáo của Thường trực trình tại kỳ họp. Đôn đốc nhắc nhở UBND chỉ đạo các chuyên môn có liên quan chuẩn bị và gửi tài liệu kỳ họp đúng với thời gian quy định.

Trong hoạt động thẩm tra có sự phối hợp giữa các Ban HĐND với UBND. Ban tiến hành thẩm tra các nội dung trình tại kỳ họp. Thẩm tra dự thảo nghị quyết, báo cáo, đề án liên quan đến lĩnh vực phụ trách do Thường trực Hội đồng nhân dân phân công. Nhờ đó, tạo điều kiện thuận lợi cho công tác tiếp thu, chỉnh sửa, bổ sung dự thảo nghị quyết, góp phần nâng cao chất lượng và tính khả thi của việc ban hành nghị quyết, tiết kiệm thời gian kỳ họp. Xây dựng chương trình kỳ họp, chương trình điều hành của chủ tọa đảm bảo khoa học, hợp lý, giúp chủ tọa kỳ họp trong điều hành phân bố thời lượng phù hợp với thời gian kỳ họp, chủ động nghiên cứu sâu các nội dung sẽ điều hành. Chỉ đạo, phân công các ban và Văn phòng chuẩn bị các tài liệu thuộc chức năng của mình; gửi tài liệu đảm bảo thời gian để đại biểu nghiên cứu (chậm nhất 03 ngày trước ngày khai mạc kỳ họp).

Khi xây dựng chương trình điều hành kỳ họp, Thường trực HĐND đặc biệt chú trọng việc hạn chế thời gian đọc các báo cáo tại hội trường, tăng cường thời gian thảo luận. Tại kỳ họp, các báo cáo được trình bày trong khoảng thời gian đã được ấn định, chỉ đọc một số văn bản như: Báo cáo kinh tế - xã hội của UBND xã, báo cáo tình hình thu – chi ngân sách địa phương, báo cáo quyết toán ngân sách địa phương, thông báo của UBMTTQVN xã, báo cáo trả lời giải quyết các ý kiến, kiến nghị của cử tri, tờ trình và báo cáo thẩm tra của các Ban được trình bày theo

hướng tóm tắt. Báo cáo thẩm tra của Ban chỉ nêu những vấn đề chưa đồng ý và các kiến nghị, đề xuất chứ không đọc toàn văn... Do vậy, thời gian dành cho việc thảo luận.

Nhìn chung, công tác chuẩn bị kỳ họp được Thường trực HĐND xã quan tâm chỉ đạo sâu sát và thường xuyên kiểm tra tiến độ thực hiện, tài liệu kỳ họp được chuẩn bị đầy đủ, sắp xếp theo trình tự nội dung, chương trình kỳ họp. Việc trang trí hội trường, vị trí Chủ tọa kỳ họp, thư ký, vị trí đại biểu, khách mời được thực hiện chu đáo, đảm bảo trang trọng, phù hợp.

Tuy nhiên, công tác chuẩn bị kỳ họp HĐND vẫn còn một số hạn chế:

- Việc sắp xếp địa điểm ăn, nghỉ cho đại biểu và khách mời ở huyện tham dự kỳ họp chưa được thực hiện chu đáo.

- Việc chuẩn bị kỳ họp còn bị động, như: Một số báo cáo, tờ trình, dự thảo nghị quyết do UBND xã trình kỳ họp có lúc chưa kịp thời, gửi chậm so với thời gian quy định nhất là kỳ họp cuối năm do phải chờ chỉ tiêu, kế hoạch của cấp trên giao ảnh hưởng đến công tác thẩm tra của các Ban HĐND xã. Một số văn bản trình tại kỳ họp HĐND thiếu chặt chẽ về kỹ thuật, nội dung; việc gửi tài liệu phục vụ công tác thẩm tra còn chậm so với thời gian kế hoạch

- Vai trò của một số đại biểu HĐND xã chưa được phát huy; một số đại biểu HĐND xã chưa chủ động nghiên cứu tài liệu để tham gia phát biểu tại các buổi thảo luận.

- Công tác chất vấn và trả lời chất vấn phản ánh những vấn đề bức xúc của cử tri và những vấn đề khác có liên quan đến phát triển kinh tế - xã hội của địa phương tại kỳ họp chưa nhiều.

- Hai Ban hội đồng nhân xã hoạt động không chuyên trách, hoạt động công việc chuyên môn là chính nên thực hiện các chức năng, nhiệm vụ quyền hạn của các Ban còn gặp nhiều khó khăn.

Để khắc phục những tồn tại, hạn chế từng bước nâng cao chất lượng công tác chuẩn bị kỳ họp, Thường trực HĐND xã Ngọc Linh xin được trao đổi một số kinh nghiệm và giải pháp như sau:

1. Đối với những nội dung quan trọng liên quan đến phát triển kinh tế - xã hội của xã, UBND xã xin chủ trương của Ban Thường vụ Đảng ủy cho ý kiến thống nhất trước khi trình HĐND xã để ban hành nghị quyết. Đồng thời quán triệt Nghị quyết HĐND đến toàn thể cử tri và nhân dân.

2. Chủ động tốt các công việc như: xác định nội dung, thời gian tổ chức kỳ họp; có sự phân công rõ ràng và phối hợp chặt chẽ trong việc chuẩn bị các nội dung, chương trình cho kỳ họp HĐND. Chủ động, trực tiếp kiểm tra, đôn đốc UBND xã chuẩn bị các nội dung trình kỳ họp với tinh thần, trách nhiệm; phối hợp để góp ý hoàn thiện nội dung dự thảo nhằm làm tốt công tác chuẩn bị tài liệu trình kỳ họp. Các tờ trình, nghị quyết phân công các Ban thẩm tra đảm bảo chất lượng.

3. Nâng cao vai trò, trách nhiệm của đại biểu HĐND trong việc tham gia các hoạt động của HĐND, như: Tiếp xúc cử tri, họp Tổ đại biểu, tham gia khảo sát,

giám sát; Nâng cao hiệu quả hoạt động tiếp xúc cử tri để nắm những tâm tư, nguyện vọng của cử tri, qua đó kịp thời phản ánh đến kỳ họp HĐND hoặc chất vấn khi cần thiết.

4. Thực hiện đúng quy trình và nâng cao chất lượng soạn thảo các báo cáo, tờ trình, dự thảo nghị quyết trình tại kỳ họp đảm bảo đúng thời gian quy định. Để hoạt động tổ chức kỳ họp HĐND ngày càng nâng cao chất lượng, hiệu quả Thường trực HĐND xã Ngọc Linh đề xuất một số nội dung:

- Cần dành cho thời gian nghiên cứu Luật số: 80/2015/QH13 Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật, Nghị định số 30/2020/NĐ-CP, ngày 05 tháng 3 năm 2020 của Chính phủ về quy định về công tác văn thư và quản lý nhà nước về công tác văn thư. Công tác văn thư được quy định tại Nghị định này bao gồm: Soạn thảo, ký ban hành văn bản; quản lý văn bản; lập hồ sơ và nộp lưu hồ sơ, tài liệu vào Lưu trữ cơ quan.

Nhiệm vụ của mỗi đại biểu là phải dành thời gian nghiên cứu, xem xét, thảo luận và cùng quyết định về tất cả những nội dung trình tại kỳ họp. Trước khi mời đại biểu thảo luận, Chủ toạ nên đưa ra quy định về thời gian phát biểu đối với từng nội dung. Chủ toạ ủng hộ, khuyến khích đại biểu phát biểu nhưng có định hướng, thảo luận những vấn đề mà đông đảo cử tri quan tâm, nhất là những vấn đề có tác động nhiều, phạm vi rộng trong đời sống kinh tế - xã hội tại địa phương hoặc đang có nhiều ý kiến khác nhau.

Trên đây là một số ý kiến về kinh nghiệm và giải pháp nâng cao chất lượng tổ chức kỳ họp của Hội đồng nhân dân, rất mong được các đại biểu góp ý, trao đổi.

Xin trân trọng cảm ơn./.